

Η Γερμανία σε μετάβαση: Πολιτική κρίση και άνοδος της ακροδεξιάς

Μετά την ανάδειξη της Εναλλακτικής για τη Γερμανία (AfD) σε πρώτη δύναμη στις κρατιδιακές εκλογές της Θουριγγίας και σε δεύτερη σε αυτές της Σαξονίας και του Βραδεμβούργου το φθινόπωρο του 2024, οι ομοσπονδιακές εκλογές της 23ης Φλεβάρη επισφράγισαν την επί μακρόν τελούμενη ακροδεξιά στροφή στη Γερμανία. Την ανακούφιση πολλών προοδευτικών ανθρώπων για την αναπάντεχη άνοδο του κόμματος της Αριστεράς (Die Linke) επισκίασε το σκαρφάλωμα του AfD στο 20% και η νίκη ενός CDU, του οποίου οι θέσεις σε σειρά καίριων ζητημάτων συγκλίνουν πλέον σε τέτοιο βαθμό με αυτές του AfD, ώστε να καθιστούν εύλογο τον φόβο για μια μελλοντική «μαυροκαφέ» (schwarz-braun) συγκυβέρνηση το 2029, αν όχι νωρίτερα.

Οι ψηφοφόροι γύρισαν το κεφάλι στα κόμματα του φιλελεύθερου κέντρου και στη Γερμανία, καθιστώντας σαφές ότι, ακόμα και εντός της πιο ισχυρής οικονομίας της Ευρώπης, η ακροδεξιά καταφέρνει πολύ αποτελεσματικότερα να οργανώνει πολιτικά τον φόβο, ειδικά όταν της έχει πρωτύτερα στρώσει τον δρόμο σύσσωμο το πολιτικό σύστημα, φορτώνοντας την ευθύνη για την επισφαλή οικονομική κατάσταση στους πρόσφυγες και τους φτωχούς που λαμβάνουν κρατικά επιδόματα.

 Προεκλογική αφίσα των Ελεύθερων Δημοκρατών (FDP) σε δρόμο του Βερολίνου με τον πρόεδρο του κόμματος και τέως ομοσπονδιακό υπουργό οικονομικών Κρίστιαν Λίντνερ να λέει: «Το κράτος δεν είναι ο κηδεμόνας σου» (Vater Staat ist nicht dein Erziehungsberechtigter).

Ο τελευταίος κυβερνητικός συνασπισμός υπό τους σοσιαλδημοκράτες (SPD), τους Πρασίνους (Bündnis 90/Die Grünen) και τους Ελεύθερους Δημοκράτες (FDP) συγκέντρωνε αθροιστικά 52% των ψήφων στις εκλογές του 2021. Τα ίδια κόμματα συγκέντρωσαν το βράδυ της 23ης Φεβρουαρίου ποσοστό μόλις 32,3%, χάνοντας περίπου οκτώ εκατομμύρια ψήφους σε σχέση με το 2021. Το AfD, αντίθετα, διπλασίασε τις ψήφους του από πέντε σε δέκα εκατομμύρια, η Linke από δύο σε τέσσερα εκατομμύρια.

Οι πολλαπλές κρίσεις της ισχυρότερης οικονομίας της Ευρώπης

Το πρόωρο τέλος της θητείας της «Ampelkoalition» σήμανε η επιμονή του (πιστού στην ορντοφιλελεύθερη προσέγγιση του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε) υπουργού οικονομικών Κρίστιαν Λίντνερ για συνέχιση του «φρένου χρέους» που οδήγησε σε σύγκρουσή με τη γραμμή Σολτς/Χάμπεκ για κρατικό δανεισμό με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων. Πρόκειται για την ίδια οικονομική φιλοσοφία που οδήγησε την κυβέρνηση του «μεγάλου συνασπισμού» το 2009, υπό την καγκελάρια Μέρκελ, στην ενσωμάτωση του φρένου χρέους στο Θεμελιώδες Σύνταγμα της Γερμανίας και τη συνακόλουθη απαγόρευση ανάληψης διαρθρωτικού χρέους άνω του 0,35% του ΑΕΠ. Το σημερινό SPD υπό τον Σολτς, που το 2009 υποστήριζε τη γραμμή του CDU και έβαλε την υπογραφή του στη δίνη λιτότητας που σάρωσε τον ευρωπαϊκό νότο, εκτιμά τώρα ότι το γερμανικό κράτος θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στον δανεισμό μέσω ομοσπονδιακών ομολόγων και κονδυλίων της ΕΕ, αντί να επιμείνει σε μια αδιέξοδη λιτότητα.

Η διαφωνία των πρώην κυβερνητικών εταίρων σε σχέση με την οικονομική πολιτική και το φρένο χρέους συμπυκνώνει τις πολλαπλές κρίσεις που δονούν τη γερμανική ομοσπονδία τα τελευταία χρόνια. Από τη μία, οι αυξημένες πολεμικές δαπάνες λόγω των μετώπων σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή, με τη Γερμανία να έχει δαπανήσει την τελευταία τετραετία άφθονα δισεκατομμύρια για την αποστολή όπλων και, από την άλλη, η μείζονα δομική κρίση του εξαγωγικού οικονομικού μοντέλου της Γερμανίας, για την οποία φέρει εν μέρει η ίδια ευθύνη μέσω της πολιτικής κυρώσεων που ακολούθησε εναντίον της Ρωσίας, έφεραν τη γερμανική κυβέρνηση αντιμέτωπη με μια άνευ προηγουμένου δυσκολία.

Η Γερμανία θα αναμετρηθεί τα επόμενα χρόνια με μια μεγάλη δυσκολία αναφορικά με τη δημοσιονομική πολιτική της: Η επιμονή του τέως υπουργού οικονομικών, Κρίστιαν Λίντνερ, στο μηδενικό δημόσιο χρέος που οδήγησε σε διάλυση του κυβερνητικού συνασπισμού είναι εντελώς επίκαιρη, γιατί χαρακτηρίζει και την οικονομική φιλοσοφία του νικητή των εκλογών CDU αλλά και του AfD. Διάφοροι οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν ότι η στρατηγική αυτή θα είναι αυτοκτονική: Με όρους καπιταλιστικής αναπαραγωγής, πώς θα αυξηθούν άραγε ξανά οι επενδύσεις, που αυτή τη στιγμή λιμνάζουν στη Γερμανία, χωρίς δανεισμό και χωρίς τόνωση της ζήτησης; Σύμφωνα με την ίδια κριτική, η γερμανική πολιτική παρέχει σπασμωδική και μεμονωμένη υποστήριξη σε ορισμένες μεγάλες εταιρείες για να τις σώσει από τη χρεοκοπία, χωρίς να αλλάζει ουσιαστικά τη φοβική προσέγγιση του μηδενικού χρέους από την οποία βγαίνουν χαμένοι –σε διαφορετική φυσικά ένταση– και το κεφάλαιο και οι εργαζόμενοι αφού η αποφυγή του δανεισμού αναπληρώνεται με σοβαρές περικοπές στο κράτος πρόνοιας και στασιμότητα στους μισθούς.

Μεταπανδημική ύφεση, ακριβό LNG από τις ΗΠΑ λόγω των κυρώσεων στη Ρωσία, δισεκατομμύρια στην πολεμική μηχανή της Ουκρανίας και του Ισραήλ, βιομηχανία σε κρίση και οργισμένοι εργαζόμενοι που παρατηρούν το κόστος της «πράσινης» ενεργειακής μετάβασης να μετακυλίζεται στις πλάτες τους εν απουσία ενός σοβαρού σχεδίου αντίστοιχης μετάβασης για τους ίδιους, συνιστούν το κρισιακό κάδρο της μέχρι πριν λίγα χρόνια καλπάζουσας γερμανικής οικονομίας.

Αν και θα φαινόταν λογικό, η συζήτηση επί των πολλαπλών αυτών κρίσεων δεν πρωταγωνίστησε στον δημόσιο προεκλογικό διάλογο. Η συζήτηση όλων των κομμάτων, με μοναδική εξαίρεση τη Linke, στράφηκε γύρω από το πρόβλημα-μετανάστευση: Η Γερμανία πρέπει τάχα να σταματήσει επιτέλους να προσφέρει τον εαυτό της ως πόλο έλξης για μετανάστες που έρχονται στη χώρα για να κάνουν «κοινωνικό τουρισμό». Ο Όλαφ Σολτς δήλωνε από τη μεριά του στα τέλη του 2023 ότι ήρθε καιρός για [επαναπροωθήσεις «υψηλού στυλ»](#).

Το mainstreaming της ακροδεξιάς ατζέντας στο μεταναστευτικό

Οι θανατηφόρες επιθέσεις οπλισμένων νεαρών ανδρών τους τελευταίους μήνες στο Ζόλινγκεν, το Μαγδεβούργο, το Ασάφενμπουργκ και το Μόναχο εργαλειοποιήθηκαν από το πολιτικό κατεστημένο, με τον μελλοντικό καγκελάριο της Γερμανίας Φρίντριχ Μερτς (CDU) να εισηγείται λίγο πριν τις εκλογές ψήφισμα για την αναχαίτιση των προσφυγικών ροών, το οποίο υπερψηφίστηκε αρχικά με στήριξη από το AfD, για να καταψηφιστεί τελικά υπό μορφή νομοσχεδίου στην επόμενη συνεδρίαση της βουλής, ύστερα από σπάσιμο της γραμμής Μερτς από τις σειρές του ίδιου του CDU. Έχει βέβαια ενδιαφέρον ότι ενώ οι συγκυβερνώντες σοσιαλδημοκράτες και πράσινοι ήταν εκείνοι που επέβαλαν κλείσιμο των γερμανικών συνόρων πριν λίγους μήνες, ξαφνικά εξεγείρονταν ενάντια στο «taboo break» εκ μέρους του CDU, επειδή δέχτηκε ή και επιδίωξε τη στήριξη του AfD στη σχετική ψηφοφορία, παρότι οι ίδιοι είχαν πρωτύτερα εξαπολύσει τρομοϋστερία για το ίδιο ζήτημα. Εν ολίγοις, η κατεύθυνση που έχει λάβει ο δημόσιος πολιτικός διάλογος στη Γερμανία αποδεικνύει ότι το AfD θέτει την πολιτική ατζέντα χωρίς καν να κυβερνά.

Προεκλογική αφίσσα του κόμματος Βάγκενκνεχτ: «Η χώρα μας επιθυμεί λιγότερη μετανάστευση. Αλλά τα παλιά κόμματα είναι κουφά» (Unser Land wünscht sich weniger Migration. Aber die alten Parteien sind taub).

Η απαγόρευση της κριτικής στο κράτος του Ισραήλ και η ποινικοποίηση της αλληλεγγύης με την Παλαιστίνη

Η αυταρχική στροφή της γερμανικής πολιτικής κορυφώθηκε τον τελευταίο ενάμιση χρόνο στον τρόπο και την ένταση με την οποία ποινικοποίησε το κίνημα αλληλεγγύης με την Παλαιστίνη: πλήρης αποσιώπηση του συστηματικού και χρόνιου διωγμού που υφίστανται οι Παλαιστίνιοι από τη γη τους, ούτε λέξη για γενοκτονία, ακόμα και μετά τη σχετική απόφαση του [διεθνούς δικαστηρίου](#), καταδίκη οποιασδήποτε κριτικής στο Ισραήλ ως αντισημιτισμό. Μόνο η Linke και το κόμμα της Ζάρα Βάγκενκνεχτ άρχισαν, από ένα σημείο και μετά, να αναφέρονται στην ανάγκη για παύση πυρός, αποφεύγοντας όμως τον ουσιαστικά απαγορευμένο όρο γενοκτονία ώστε να τηρηθούν οι ισορροπίες

και αρθρώνοντας αίτημα για [εμπάργκο αποστολής όπλων](#) στο Ισραήλ.

Η δριμεία επίθεση του γερμανικού πολιτικού κατεστημένου προς το κίνημα αλληλεγγύης με την Παλαιστίνη εκφράστηκε και κοινωνικά: Ειρηνικές διαδηλώσεις στους δρόμους και τα πανεπιστήμια αντιμετώπιστηκαν και αντιμετωπίζονται ακόμα με έντονη καταστολή, καλλιτέχνες υποχρεούνται να υπογράφουν ότι αναγνωρίζουν το δικαίωμα ύπαρξης του κράτους του Ισραήλ προκειμένου να αιτηθούν κρατικό funding, κοινωνικά προγράμματα απειλούνται με κλείσιμο εάν διασταυρωθεί ότι στηρίζουν έμμεσα ή άμεσα την Παλαιστίνη, ενώ ένα πνιγηρό κοινωνικό κλίμα λογοκρισίας και δαιμονοποίησης της αλληλεγγύης θέτει αλληλέγγυους ανθρώπους και δομές μεταξύ του διλήμματος είτε να αποσιωπήσουν την άποψή τους είτε να αναμετρηθούν με σοβαρές κυρώσεις.

Τα κόμματα, πριν και μετά τις εκλογές

Επιστρέφοντας στο εκλογικό αποτέλεσμα, η νίκη του CDU και η προσεχής ανάδειξη του Merz σε καγκελάριο της Γερμανίας έφερε μαζί της ήδη κάποιες πρώτες επιθετικές κινήσεις: α) Τις επόμενες εβδομάδες θα κατέβει προς ψήφιση νομοσχέδιο για την αναχαίτιση των προσφυγικών ροών — το ίδιο εκείνο νομοσχέδιο που το CDU απέτυχε να περάσει λίγο πριν τις εκλογές γιατί δεν συγκέντρωνε την απαραίτητη πλειοψηφία αλλά θα τα καταφέρει τώρα, μετά τη δεξιά μετατόπιση που έφερε το εκλογικό αποτέλεσμα.

β) Ανακοίνωσε ότι είναι έτοιμος να δεχτεί τον Νετανιάχου στη Γερμανία, παρακάμπτοντας την απόφαση του διεθνούς ποινικού δικαστηρίου για ένταλμα σύλληψης του πρωθυπουργού και του πρώην υπουργού άμυνας του Ισραήλ για τα εγκλήματα πολέμου και τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας που διαπράχθηκαν στη Γάζα και που δεσμεύει τα 214 κράτη-μέλη του δικαστηρίου σε σχετική εφαρμογή.

γ) Κατέθεσε [έγγραφο](#) με 551 (!) ερωτήσεις προς την απερχόμενη κυβέρνηση, οι οποίες αμφισβητούν την πολιτική ουδετερότητα πολυάριθμων κοινωφελών οργανώσεων, προβληματοποιούν την κρατική χρηματοδότησή τους και υπονοούν ότι ακολουθείται απο τις οργανώσεις αυτές η ατζέντα συγκεκριμένων κομμάτων, εννοώντας τα κόμματα που συναποτέλεσαν από κοινού με συνδικάτα το αυτοαποκαλούμενο «τείχος προτασίας» (Brandmauer) ενάντια στην ακροδεξιά και συνδιοργάνωσαν τους τελευταίους μήνες μαζικές αντιφασιστικές κινητοποιήσεις.

Πρόκειται για ένα CDU που ξαναπαίρνει στα χέρια του το τιμόνι της διακυβέρνησης με επιθετική αντιφιλελεύθερη ατζέντα, μακριά από τα κεκτημένα της εποχής Μέρκελ και κάνοντας την τελευταία να φαντάζει ιδανική σε σχέση με ό,τι έρχεται στο εξής. Είναι ένα CDU που γνωρίζει ότι το AfD ορίζει την πολιτική ατζέντα χωρίς να κυβερνά και ότι δεν είναι απίθανο να κερδίσει την πρωτιά στις εκλογές του 2029.

Το SPD προβλέπεται, από την άλλη, να είναι ο αδύναμος κυβερνητικός εταίρος του CDU, που θα εκβιάζεται από το τελευταίο με διάλυση του κυβερνητικού συνασπισμού όταν δεν συμφωνεί στις

αντιδραστικές πολιτικές του. Ταυτόχρονα, η βάση του SPD πιέζει ύστερα από την εκλογική κατακρήμνιση του κόμματος και την αντιδημοφιλία της καγκελαρίας Σολτς σε εσωτερική ψηφοφορία που θα αποφασίσει «από τα κάτω» για τη συμμετοχή ή μη στον κυβερνητικό συνασπισμό με το CDU και προκρίνει την προγραμματική, οργανωτική και προσωπική ανανέωση του κόμματος, προκειμένου να ξεπεράσει την κρίση.

Οι Πράσινοι, παρότι ήταν οι λιγότερο χαμένοι του τελευταίου κυβερνητικού συνασπισμού, σημειώνοντας μικρές απώλειες κυρίως από ψηφοφόρους που μετατοπίστηκαν προς τη Linke και που, πριν λίγα χρόνια ακόμα, η ατζέντα τους για την «πράσινη μετάβαση» ανταγωνιζόταν την ακροδεξιά ατζέντα στη διεκδίκηση της ηγεμονίας, έχουν πλέον ηττηθεί σαφώς από την ακροδεξιά. Η συζήτηση για την κλιματική κατάρρευση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν ενδιαφέρει ενεργά την πλειοψηφία των Γερμανών πολιτών, που βλέπουν ότι καλούνται να επωμιστούν οι ίδιοι και οι ίδιες το κόστος της πράσινης μετάβασης αφενός έμμεσα μέσα από την υψηλή φορολογία, αφετέρου άμεσα λόγω επαπειλούμενου λουκέτου σε τομείς της βιομηχανίας που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του γερμανικού οικονομικού εξαγωγικού μοντέλου και μήτρα του μεταπολεμικού κοινωνικού συμβολαίου μεταξύ του γερμανικού κεφαλαίου και σημαντικής μερίδας των εργαζόμενων τάξεων.

Η Linke κατάφερε αναπάντεχα και μετά από μακροχρόνια κρίση λόγω εσωτερικών διαφωνιών σε σειρά ζητημάτων (μετανάστευση, πόλεμος, ιεράρχηση του κοινωνικού ζητήματος vs. ιεράρχηση της «δικαιωματικής» ατζέντας), που κορυφώθηκε με την αποχώρηση της Ζάρα Βάγκενκνεχτ και των υποστηρικτών της πριν έναν περίπου χρόνο, όχι απλά να περάσει το κατώφλι του 5% και να εξασφαλίσει την κοινοβουλευτική επιβίωση του κόμματος αλλά να αγγίξει ποσοστά που είχε να δει σχεδόν δέκα χρόνια, με 8.7%, πρωτιά στους νέους και τις νέες κάτω των 24 ετών και πρωτιά στο προπύργιό της, το Βερολίνο, αρκετές πρωτιές σε επίπεδο δήμων, συμπεριλαμβανομένου του Νόικελν με επικεφαλής τον Φέρατ Κότσακ, που ενσαρκώνει μια φιγούρα που η Linke θα επιθυμούσε να έχει μαζικότερα στις γραμμές της: νέος, Κούρδος μετανάστης δεύτερης γενιάς από γονείς πολιτικούς πρόσφυγες, γνωστός για την αντιφασιστική του δράση και την επανειλημμένη στοχοποίησή από τους νεοναζί του NSU.

 Ο Φέρατ Κότσακ σε δημόσια παρέμβασή του. (Πηγή: www.taz.de)

Η απρόσμενη αναγέννηση της Linke είναι πολυπαραγοντική και θα ήταν λάθος να αναχθεί σε μια και μόνο αιτία: Δεν εξηγεί κάτι από μόνο του το γεγονός ότι για αρκετές εβδομάδες χτύπησε εκατοντάδες χιλιάδες πόρτες σε όλη τη Γερμανία και ότι άκουσε τα προβλήματα των πολιτών αλλά υπό ποιες παραμέτρους το έκανε αυτό: Μπόρεσε να στελεχώσει την καμπάνια αυτή με χιλιάδες νέους ανθρώπους των επιμέρους κινημάτων που κατανόησαν ότι οι κοινωνικοί αγώνες διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο, εάν το μοναδικό κόμμα που τούς εκπροσωπεί με σχετική συνέπεια στο κοινοβούλιο εξαφανιστεί από τον χάρτη, με αποτέλεσμα είτε να επιλέξουν τακτικά να κάνουν ad hoc «δουλειά βάσης» χωρίς άμεση περαιτέρω εμπλοκή με το κόμμα είτε να ενταχθούν κανονικά σε αυτό. Μέσα σε λίγους μήνες, η Linke απέκτησε 40 χιλιάδες νέα μέλη, αυξάνοντας τον συνολικό αριθμό των μελών της μέσα στους τελευταίους δύο μήνες για να φτάσει περίπου στα 100 χιλιάδες μέλη.

Μίλησε για την κοινωνική ανισότητα και τα κέρδη των πλουσίων, την ανάγκη επαναφοράς του ανεσταλμένου από το 1997 φόρου ακίνητης περιουσίας, την ολοένα αποψίλωση του κράτους πρόνοιας, τις δραματικές ελλείψεις προσωπικού σε σχολεία και νοσοκομεία, την ακρίβεια σε βάρος των εργαζομένων, και πρώτα και κύρια την ανάγκη για πλαφόν στα ενοίκια. Για τα ενοίκια, καθώς και για τους λογαριασμούς της ενέργειας, η Linke ανέπτυξε δύο εφαρμογές (applications), μέσω της χρήσης των οποίων μπορούσαν οι ενοικιαστές να διαπιστώσουν εάν ο ιδιοκτήτης του σπιτιού τους ή ο πάροχος ενέργειας με τον οποίο έχουν συμβόλαιο τούς χρεώνει παραπάνω από το επιτρεπόμενο όριο. Η πρακτική αυτή έπιασε τόπο: διαπιστώθηκαν πολυάριθμες σχετικές παραβάσεις, κατατέθηκαν χιλιάδες καταγγελίες από πολίτες, οι οποίοι κατάφεραν να πάρουν τα λεφτά τους πίσω.

Συμπληρωματικά σε αυτές τις πολύ απτές πρακτικές που απέδειξαν ότι υπάρχουν τρόποι βελτίωσης των συνθηκών ζωής στο εδώ και το τώρα, η Linke κατάκλυσε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με χιουμοριστικά βίντεο που κατάφεραν να περάσουν τα μηνύματα και αιτήματα του κόμματος χωρίς να μεμψιμοιρούν, να δικαιολογούνται ή να καταστροφολογούν, με χαρακτηριστικές τις εμφανίσεις του γηραιού τριδύμου Gysi-Ramelow-Bartsch, οι οποίοι αυτοσαρκάζονται για το γεγονός ότι είναι cis λευκοί γηραιοί άντρες και περιβάλλονται από νεολαίους και νεολαίες που τους κάνει πειρακτικά αστεία με καλή προαίρεση και συμπάθεια.

 Χιουμοριστική αφίσα που σηματοδότησε την έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας της Linke με τους Gysi-Ramelow- Bartsch να ξεκινάνε την «αποστολή ασημένια μπούκλα» (Mission Silberlocke), που παραπέμπει αυτοσαρκαστικά στα λευκά μαλλιά τους.

Για τη Χάιντι Ράιχινεκ και την παθιασμένη τοποθέτησή της από το βήμα του Bundestag ενάντια στο προαναφερθέν taboo break του CDU και το πέραςμα ψηφίσματος με στήριξη του AfD έχει γίνει ήδη αρκετός λόγος και έπαιξε σίγουρα καταλυτικό ρόλο στην άνοδο του κόμματος. Είναι ωστόσο σαφές ότι η Linke ήδη είχε αέρα στα πανιά της όταν ανέβηκε η Ράιχινεκ στο βήμα και ότι η αυτοπεποίθηση με την οποία εξαπέλυσε τη δριμεία κριτική της στον Merz δεν ήρθε από το πουθενά αλλά πάτησε στα, θετικά για το κόμμα, εκλογικά προγνωστικά και στην αναπτέρωση του ηθικού του.

Η Linke βρίσκεται ενώπιον μια μεγάλης πρόκλησης αλλά και μια μεγάλης ευκαιρίας: Θα καταφέρει να κρατήσει, να πολιτικοποιήσει και να ριζοσπαστικοποιήσει τα χιλιάδες νέα μέλη της; Θα μπορέσει να συνθέσει τις πολύ διαφορετικές αντιλήψεις των ρευμάτων που την απαρτίζουν σε σειρά κρίσιμων ζητημάτων, που ενόψει της προεκλογικής καμπάνιας απωθήθηκαν στο παρασκήνιο; Θα αντέξει τις πιέσεις που επιβάλλει το αστικό πολιτικό σύστημα στα κοινοβουλευτικά κόμματα, ιδίως σε ό,τι αφορά τους πολεμικούς εξοπλισμούς και τη στρατιωτικοποίηση της Ευρώπης; Ήδη τα τελευταία χρόνια τήρησε αμφιλεγόμενη, από μια αριστερή σκοπιά, στάση στο Ουκρανικό και το Παλαιστινιακό, προσφεύγοντας συχνά σε μια ρητορική ουδετερότητας και ίσων αποστάσεων, που δεν υπερέβαινε την καταδίκη της ανθρωπιστικής καταστροφής, αποφεύγοντας μια εκ βάθρων κριτική που θα την ανάγκαζε να αναμετρηθεί με τη νατοϊκή γραμμή των κυρίαρχων αστικών κομμάτων.

Επιπλέον, ακόμα κι όταν η Linke καταδικάζει την αποστολή όπλων στην Ουκρανία, επιμένει στην αδιέξοδη και επικίνδυνη πολιτική κυρώσεων κατά της Ρωσίας, που όχι μόνο φέρνει τον μέσο Γερμανό πολίτη αντιμέτωπο με τη συνέχιση της ακρίβειας και τον πρωτόγνωρο φόβο που του προκαλεί η εξασθένηση της αγοραστικής του δύναμης –φαινόμενα που ομολογουμένως έδωσαν τρομερή ώθηση στη δημοφιλία του AfD–, όχι μόνο βλάπτει με αστικούς όρους τη γερμανική οικονομία γιατί μειώνει αισθητά την εξαγωγή των προϊόντων της στο εξωτερικό αλλά οξύνει επιπλέον δραματικά το ενδεχόμενο μεταμόρφωσης των κυρώσεων σε απευθείας πολεμική σύγκρουση.

Το νέο κόμμα της Ζάρα Βάγκενκνεχτ, παρότι έκανε δυναμικό ξεκίνημα στις Ευρωεκλογές του περασμένου έτους τραβώντας μεγάλο αριθμό των υποστηρικτών της Linke με το μέρος του, δεν μπόρεσε να διατηρήσει την αρχική δυναμική του και έχασε την ευκαιρία να μπει στη βουλή για μόλις περίπου 12.000 ψήφους, καταγγέλοντας ότι θα καταθέσει ένσταση για τις χιλιάδες επιστολικές ψήφους που χάθηκαν και που θα μπορούσαν, κατά την εκτίμησή, του να του επιτρέψουν την είσοδο στο κοινοβούλιο. Στην πολιτική ουσία του πράγματος, έγινε σαφές ότι η στρατηγική της Βάγκενκνεχτ για κλιμάκωση της αντιμεταναστευτικής ατζέντας, προκειμένου να αποσπάσει ψήφους από το AfD, απέτυχε παταγωδώς και ότι ο απόλυτος ετεροπροσδιορισμός του κόμματος από την ακροδεξιά το κατέστησε αδιάφορο αντί να το ενισχύσει. Έτσι, επισκιάστηκαν και έχασαν την ευκαιρία συνδιαμόρφωσης του πολιτικού διαλόγου ακόμα και οι αντιπολεμικές θέσεις του κόμματος που το διαφοροποιούσαν πραγματικά από τα υπόλοιπα κόμματα και προέκριναν την αναζήτηση διπλωματικής λύσης στην Ουκρανία, την άρση των κυρώσεων στη Ρωσία που εκτόξευσαν τις τιμές της ενέργειας στη Γερμανία όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη καθώς και εμπάργκο στην αποστολή όπλων στο κράτος του Ισραήλ.

Το αβέβαιο μέλλον

Ενόσω γραφόταν αυτό το κείμενο, οι καταιγιστικές εξελίξεις υπό την προεδρία Τραμπ στις ΗΠΑ σχετικά με την επερχόμενη διακοπή χρηματοδότησης του πολεμικού μετώπου στην Ουκρανία από μεριά τους και το «άδειασμα» που επεφύλασσε για τις κυβερνήσεις των ευρωπαϊκών χωρών, συμπεριλαμβανομένης της γερμανικής, που καλείται τώρα να αυξήσει κι άλλο τις πολεμικές της δαπάνες, έρχεται να επικαθήσει πάνω στις υπάρχουσες αλληλένδετες κρίσεις και να τις εντείνει. Ένα είναι βέβαιο: Η μακροχρόνια εποχή που η Γερμανία αποτελούσε το καμάρι της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως οικονομία-πρότυπο έχει παρέλθει, ενώ και η Ευρώπη συνολικά δεν έχει λόγο να θεωρεί πλέον την επικράτειά της ασφαλές καταφύγιο σε έναν κόσμο που φλέγεται από πολέμους και κλιματική κατάρρευση. Σε έναν τέτοιο κόσμο που, όπως πάντα, οι υποτελείς (θα) υποφέρουν πολύ περισσότερο από τις συνέπειες των πολλαπλών κρίσεων, μένει να φανεί αν τη διαχείριση θα αναλάβει ολοκληρωτικά η ακροδεξιά ή εάν θα αναδυθούν νέες προοπτικές.

Περισσότερα εδώ:

<https://www.freitag.de/autoren/heiner-flassbeck/warum-die-cdu-wirtschaftspolitik-scheitern-wird-wie-die-der-afd>.

«Ampel» (φανάρι), λόγω των χρωμάτων των τριών κομμάτων: Πράσινο (Πράσινοι), Κόκκινο (Σοσιαλδημοκράτες), Κίτρινο (Ελεύθεροι Δημοκράτες).

Το NSU ήταν εγκληματική οργάνωση που δραστηριοποιήθηκε στη Γερμανία το διάστημα 1998-2011 και δολοφόνησε μεταξύ του 2000 και 2007 οκτώ Τούρκους και έναν Έλληνα μετανάστη, υποκινούμενη από ρατσιστικό μίσος. Είναι γνωστό ότι οι γερμανικές αρχές επέδειξαν ολιγωρία σε ό,τι αφορά τον εντοπισμό της οργάνωσης, με το αντιφασιστικό κίνημα να αναλαμβάνει το ίδιο τη δουλειά που όφειλε κανονικά να κάνει το κράτος, μέσα από ενδελεχή έρευνα, χαρτογράφηση και αρχειοθέτηση της δράσης της οργάνωσης και μέσα από πρακτικές κοινωνικής ανυπακοής. Το πρόσφατο ντοκιμαντέρ «Όμο με ώμο: Εκεί που απέτυχε το κράτος» (Schulter an Schulter: Wo der Staat versagte) για την ιστορία της γερμανικής antifa, με έμφαση στη δράση αντιφασιστών και αντιφασιστριών κατά τη δεκαετία του '90 μέσα από την αφήγηση των ίδιων, περιγράφει εύστοχα την πολιτική ασυλία που έχαιραν οι νεοναζί στη Γερμανία τα χρόνια μετά την επανένωση των δύο Γερμανιών

Περισσότερα

εδώ: <https://www.freitag.de/autoren/ingar-solty/russland-sanktionen-sind-voelliger-schuss-ins-knie>.